

ЕТИЧНА РАДА

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5,
тел.: (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

ETHICS COUNCIL

01601, Kyiv, Lypska St., 18/5,
tel.: (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

11 серпня 2025 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№49

***Про невідповідність кандидата
на посаду члена Вищої ради правосуддя
Ткаченка Олександра Васильовича
критеріям професійної етики та доброчесності
для зайняття посади члена Вищої ради
правосуддя***

Етична рада у складі Голови Етичної ради Кишакевича Л.Ю., Заступника Голови Етичної ради сера Е. Хупера, членів Ради: Пітера Ф. Шенка, Перлінг Л., Сіверіна В.І., Трясуна Ю.Р., дистанційно в режимі відеоконференції провівши оцінювання відповідності кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Ткаченка Олександра Васильовича критеріям професійної етики та доброчесності, відповідно до Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Регламенту Етичної ради, затвердженого рішеннями Етичної ради від 01.12.2021 № 1 та від 09.12.2021 № 4 зі змінами, внесеними рішенням Етичної ради від 26.04.2022 № 4 (далі – Регламент), Методології оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, затвердженої рішенням Етичної ради від 09.12.2021 № 5 (далі – Методологія),

в с т а н о в и л а:

Відповідно до частини 14 статті 9¹ Закону України «Про Вищу раду

правосуддя» Етична рада проводить відбір кандидатів на посади члена Вищої ради правосуддя у два етапи:

1) проведення відбору кандидатів за результатами розгляду поданих кандидатами документів, результатів спеціальної перевірки і відповідної інформації з відкритих джерел та формування списку кандидатів, допущених до співбесіди;

2) проведення співбесіди з відібраними кандидатами та визначення списку кандидатів для рекомендації органам, що обирають (призначають) членів Вищої ради правосуддя.

Етична рада отримала копії документів Ткаченка О.В. для участі у конкурсі на посаду члена Вищої ради правосуддя від Президента України та рішенням від 12 травня 2025 року № 14 допустила його до співбесіди.

Вивчивши документи Ткаченка О.В. для участі у конкурсі, його письмові пояснення та документи, які він надав на запити Етичної ради, інформацію, отриману від Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) і Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ), інформацію, отриману з відкритих джерел та від громадських організацій, провівши співбесіду з ним, Етичною радою встановлено таке.

Постановою Верховної Ради України № 2486-ХІІ від 19 червня 1992 року Ткаченка О.В. призначено на посаду судді Господарського суду Миколаївської області.

Рішенням Вищої ради правосуддя від 06 червня 2024 року Ткаченка О.В. звільнено з посади судді Господарського суду Миколаївської області у відставку.

Ткаченко О.В. вже проходив оцінювання Етичної ради як кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя та рішеннями Етичної ради № 73 від 01 листопада 2022 року, № 11 від 19 червня 2024 та № 11 від 06 березня 2025 року визнаний таким, що не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

1. Щодо ухвалення рішення в умовах конфлікту інтересів

У щорічних деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація) за 2015 – 2021 роки кандидат вказує право користування земельною ділянкою автогаражного кооперативу «Парма» (далі – АГК «Парма»), на якій розміщений металевий гаражний бокс.

У своїх усних та письмових поясненнях кандидат повідомив Етичній раді, що вважає себе членом цього кооперативу з 2008 року.

Водночас ухвалою судді Господарського суду Миколаївської області Ткаченка О.В. від 30 червня 2009 року відкрито провадження у справі № 6/193/09 за позовом ТОВ «Парма», третя особа – АГК «Парма», до Миколаївської міської ради про визнання права власності та 22 липня 2009 року ухвалено рішення, яким визнано за позивачем право власності на будівлі та споруди.

Кандидат не заперечує, що на час розгляду справи № 6/193/09 між ним, як членом кооперативу, та АГК «Парма» існували відповідні правовідносини.

Наведене свідчить, що, ухвалюючи рішення від 22 липня 2009 року у справі № 6/193/09 про визнання за ТОВ «Парма» права власності, зокрема, на металеві гаражі, Ткаченко О.В. діяв в умовах конфлікту інтересів.

Крім того, під час співбесіди з Етичною радою кандидат фактично визнав, що діяв в умовах конфлікту інтересів, проте він не заявив самовідвід, тому що не хотів псувати стосунки з членами кооперативу.

Одним з показників критерію професійної етики та доброчесності є неупередженість. Згідно з п. 1.3.3 Методології, неупередженість це відсутність негативної або позитивної, заздалегідь сформованої суб'єктивної думки, відношення проти кого-, чого-небудь, здатність ухвалювати безсторонні, справедливі, об'єктивні рішення попри наявність симпатій, антипатій, суспільної думки. Відповідно до п. 1.3.4.1 Методології, кандидат не відповідає показнику неупередженості у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на теперішній або будь-якій попередній посаді діяв відповідно до вимог законодавства,

правил професійної етики (вимог академічної доброчесності), інших етичних норм щодо неупередженості.

Відповідно до пунктів 3 та 5 частини першої статті 35 Господарського процесуального кодексу України суддя не може розглядати справу і підлягає відводу (самовідводу), якщо він прямо чи побічно заінтересований у результаті розгляду справи або якщо є інші обставини, які викликають сумнів у неупередженості або об'єктивності судді. Окрім того, згідно з пунктом 2.5 Бангалорських принципів поведінки суддів зазначено, що суддя заявляє самовідвід від участі в розгляді справи також в тому випадку, коли у стороннього спостерігача могли б виникнути сумніви в неупередженості судді.

З огляду на наведене, Етична рада вважає, що дії Ткаченка О.В. викликають обґрунтований сумнів у його відповідності такому показнику критерію професійної етики та доброчесності, як неупередженість (п. 1.3.4.1 Методології).

2. Щодо невиконання рішення суду та законних вимог державного виконавця

Рішенням Заводського районного суду м. Миколаєва від 31 жовтня 2019 року у справі № 487/5705/16-ц, що набрало законної сили 27 лютого 2020 року, за позовом АГК «Парма» витребувано з чужого незаконного володіння Ткаченка О.В. металевий гаражний бокс № 90, розташований на території АГК «Парма», та зобов'язано повернути цей бокс позивачу.

13 травня 2020 року Заводський районний суд м. Миколаєва за цим рішенням видав виконавчий лист, за яким відкрито виконавче провадження. За невиконання вказаного рішення суду без поважних причин постановами заступника начальника Заводського відділу державної виконавчої служби у м. Миколаєві Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції на кандидата було двічі накладено штраф.

Правомірність накладення штрафів у межах вказаного виконавчого провадження підтверджена рішенням Миколаївського окружного адміністративного суду від 03 червня 2021 року, залишеним без змін

постановою П'ятого апеляційного адміністративного суду від 14 жовтня 2021 року, ухваленим у справі № 487/852/21 за адміністративним позовом Ткаченка О.В. про визнання протиправними дій та скасування постанов.

Згідно з частиною 1 статті 18 Цивільного процесуального кодексу України, судові рішення, що набрали законної сили, обов'язкові для всіх органів державної влади і органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, посадових чи службових осіб та громадян і підлягають виконанню на всій території України. Невиконання Ткаченком О.В. судового рішення, що набрало законної сили, завдає шкоди авторитету судової влади і є порушенням конституційного принципу, закріпленого у статті 129¹ Конституції України, відповідно до якого судові рішення є обов'язковим до виконання.

У своїх письмових поясненнях Ткаченко О.В. зазначив, що не мав можливості виконати рішення суду, посилаючись на постанову слідчого Територіального управління Державного бюро розслідувань у м. Миколаєві від 27.02.2022 року, якою закрито кримінальне провадження № 62021150010000304 від 07.09.2021, розпочате за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 382 КК України. На думку кандидата, зазначена постанова нібито підтверджує відсутність у нього обов'язку виконати судові рішення та свідчить про неможливість його виконання.

Водночас Етичною радою досліджено зміст вказаної постанови, яка не містить жодних висновків про те, що кримінальне провадження було закрито у зв'язку з об'єктивною неможливістю виконати Ткаченком О.В. рішення суду. У межах цього кримінального провадження Ткаченко О.В. не набував процесуального статусу підозрюваного, а відтак слідчий взагалі не надавав правової оцінки його діям чи бездіяльності. У постанові слідчого про закриття кримінального провадження лише констатовано відсутність складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 382 КК України, зокрема у зв'язку з недостатністю доказів, які в сукупності з точки зору достатності та взаємозв'язку могли б підтвердити наявність складу злочину.

За таких обставин, посилення кандидата на постанову слідчого про закриття кримінального провадження як на підтвердження неможливості виконання рішення суду та відсутності у нього обов'язку виконати це рішення є юридично необґрунтованим і таким, що суперечить вимогам ст. 129¹ Конституції України та ч. 1 ст. 18 ЦПК України, згідно з якими судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання на всій території України.

Окрім того, кандидат підтвердив, що не сплатив штраф, навіть після рішення суду у справі № 487/5705/16-ц: у цьому провадженні Ткаченку О.В. було відмовлено у визнанні виконавчого листа таким, що не підлягає виконанню.

Відповідно до п. 1.3.6.2 Методології, кандидат не відповідає показнику дотримання бездоганної поведінки в професійній діяльності та особистому житті, якщо він вчиняв будь-які дії або веде спосіб життя, що завдає шкоди авторитету судової влади.

З огляду на викладене, в Етичної ради існують обґрунтовані сумніви у відповідності кандидата такому показнику критерію професійної етики та доброчесності як дотримання етичних норм і демонстрації бездоганної поведінки в професійній діяльності та особистому житті (п. 1.3.6 Методології).

3. Щодо неточних та неповних відомостей у деклараціях доброчесності

Відповідно до частини 7 статті 62 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», неподання, несвоєчасне подання декларації доброчесності суддею або декларування в ній завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень мають наслідком дисциплінарну відповідальність, встановлену цим Законом. Під час оцінювання кандидата Етична рада встановила обставини, що свідчать про подання ним недостовірних відомостей у декларації доброчесності, зокрема щодо вчиненого ним правопорушення.

Так, у пункті 22 декларації доброчесності за 2016 рік кандидат

підтвердив, що не здійснював вчинки, що можуть мати наслідком притягнення до відповідальності. Водночас, в анкеті, яка міститься в суддівському досьє, кандидат повідомив, що у 2016 році двічі притягувався до адміністративної відповідальності за порушення Правил дорожнього руху.

Також, у пункті 22 декларації доброчесності судді за 2021 рік, Ткаченко О.В. підтвердив, що не здійснював вчинки, які можуть мати наслідком притягнення до відповідальності. Водночас, у 2021 році на кандидата двічі накладались штрафи за невиконання без поважних причин рішення Заводського районного суду м. Миколаєва від 31 жовтня 2019 року.

У своїх письмових та усних відповідях кандидат не визнавав себе винним у невиконанні рішення суду, проте таке невизнання не спростовує факт притягнення його до адміністративної відповідальності. Більше того, невизнання чи ігнорування судових рішень особою, що має статус судді, є недопустимим у правовій державі та свідчить про несумлінність дій такої особи. Відтак, наведені кандидатом пояснення не можуть слугувати виправданням незазначення відповідних відомостей у декларації доброчесності судді.

Згідно з п. 1.3.4.1 Методології, кандидат не відповідає показникам чесності та сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на посаді, діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики та інших етичних норм щодо чесності і сумлінності.

Оскільки Ткаченко О.В. не вказав відомості про вчинення правопорушення, Етична рада має обґрунтовані сумніви у відповідності кандидата таким показникам критерію професійної етики та доброчесності як чесність (п. 1.3.2 Методології) та сумлінність (п. 1.3.4 Методології).

4. Щодо неточних та неповних відомостей у деклараціях за 2015 – 2021 роки

В деклараціях за 2015 – 2021 роки кандидат вказав, що з 06 травня

2008 року є власником транспортного засобу Toyota Land Cruiser 2003 року випуску, вартість якого станом на дату набуття у власність становила 161 600 гривень, що еквівалентно 32 000 доларам США за офіційним курсом НБУ станом на 06 травня 2008 року.

Результати аналізу інформації, розміщеної на спеціалізованих сайтах з продажу автомобілів, свідчать про те, що у 2008 році середня ринкова вартість такого транспортного засобу становила приблизно 45 000 доларів США, що значно перевищує задекларовану кандидатом вартість.

У своїх усних та письмових відповідях на запитання Етичної ради щодо суттєвої різниці між задекларованою вартістю та ринковою вартістю, кандидат зазначив, що насправді придбав автомобіль за 40 000 доларів США, а не за 161 600 гривень, як ним задекларовано. Помилку щодо вартості автомобіля, зазначеної в деклараціях за 2015 – 2021 роки, Ткаченко О.В. пояснює помилковим визначенням офіційного валютного курсу НБУ. Отже, у своїй декларації кандидат мав вказати, що вартість його автомобіля становить не 161 600 грн, а 202 000 грн, що еквівалентно 40 000 доларів США за офіційним курсом НБУ станом на той час.

Таким чином, кандидат визнав, що в деклараціях за 2015 – 2021 роки зазначив недостовірні відомості щодо вартості автомобіля Toyota Land Cruiser, 2003 року випуску.

Згідно з п. 1.3.7.6 Методології, кандидат повинен відповідати вимогам фінансового контролю, зокрема, надавати повну та точну інформацію у майнових деклараціях.

Оскільки Ткаченко О.В. задекларував недостовірну інформацію про вартість автомобіля у деклараціях за 2015–2021 роки, Етична рада вважає, що існує обґрунтований сумнів у відповідності кандидата таким показникам критерію професійної етики та доброчесності як сумлінність (п. 1.3.4 Методології) та дотримання вимог фінансового контролю щодо надання повної та точної інформації у майнових деклараціях (п.1.3.7.6 Методології).

5. Щодо недекларування права користування водними транспортними засобами

У декларації за 2021 рік кандидат не зазначив право користування судном Домінік Stingray 240 CR, 2004 року випуску, яке виникло на підставі довіреності № 51901501, виданої Карпенком О. Г. строком з 01 квітня 2021 року до 01 квітня 2024 року.

Також в деклараціях за 2020 – 2021 роки Ткаченко О.В. не вказав право користування судном Four Winns 245, яке виникло на підставі довіреності № 50911650, виданої Морозом В.В. строком з 18 серпня 2020 року до 18 серпня 2023 року.

Під час співбесіди кандидат висловив незгоду, що мав декларувати право користування водними транспортними засобами, оскільки станом на останній день та протягом половини днів звітного періоду вказані водні транспортні засоби не перебували у його володінні чи користуванні.

Однак право користування водними транспортними засобами виникло у Ткаченка О.В. з моменту видачі йому цих довіреностей та діяло протягом всього строку на який їх видано. Оскільки дія довіреностей скасована не була, кандидат був зобов'язаний задекларувати право користування водними транспортними засобами незалежно від їхнього фактичного використання.

Відповідно до п. 1.3.7.6 Методології, кандидат повинен відповідати вимогам фінансового контролю, що визначені антикорупційним законодавством, зокрема, щодо надання повної та точної інформації у деклараціях.

Згідно з п. 1.3.4.1 Методології, кандидат не відповідає показнику сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на посаді, діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики та інших етичних норм щодо сумлінності.

Зважаючи на те, що кандидат не задекларував право користування водними транспортними засобами у деклараціях за 2020 та 2021 роки, Етична рада має обґрунтовані сумніви у відповідності такому показнику критерію професійної етики та доброчесності як сумлінність (п. 1.3.4 Методології) та дотримання вимог фінансового контролю щодо надання

повної та точної інформації у майнових деклараціях (1.3.7.6 Методології).

Обґрунтованих пояснень на спростування висновків викладених у рішенні Етичної ради № 73 від 01 листопада 2022 року, рішенні Етичної ради № 11 від 19 червня 2024 року та рішенні Етичної ради № 11 від 06 березня 2025 року Ткаченко О.В. не надав.

Враховуючи вищезазначені обґрунтовані сумніви як окремо, так і в сукупності, керуючись пунктами 2.3, 3.1, 3.15.1, 3.2 Регламенту Етичної ради, Методологією оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критеріям професійної етики та доброчесності, статтею 9¹ Закону України «Вищу раду правосуддя», Прикінцевими і перехідними положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя», Етична рада

у х в а л и л а:

кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Ткаченка Олександра Васильовича визнати таким, що не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Голова Етичної ради

(підпис)

Л. Ю. Кишакевич